

- [Електронний ресурс] / А. В. Савенкова. — Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/ITZN/em5/content/08slvdop.htm>
7. Солов'яненко Д. В. Статистика використання Інтернет-технологій у бібліотеках України / Д. В. Солов'яненко // Бібліотечний вісник. — 2007. — № 1. — С. 6–19.
 8. Шрайберг Я. А. Автоматизация библиотек сегодня: оценка и осмысление подходов и проблем / Я. А. Шрайберг // Избр. труды. — М. : ГПНТБ России, 2002. — С. 191–204.

Надійшла до редколегії 04.02.2009 р.

УДК 340.004.7.025.5

Ю. В. ПАСМОР

СИСТЕМА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОВИХ НАУК: ОГЛЯДОВИЙ АНАЛІЗ ДЖЕРЕЛ ДОСЛІДЖЕННЯ

Здійснено огляд публікацій, що розкривають різні аспекти інформаційного забезпечення права, та визначено основні завдання дослідження з метою формування сучасної концепції системи інформаційного забезпечення правової науки в Україні.

Ключові слова: право, інформаційне забезпечення, джерелознавчий аналіз.

Проведен обзор публикаций, которые раскрывают разные аспекты информационного обеспечения права, определены основные задачи исследования с целью формирования современной концепции информационного обеспечения правовой науки в Украине.

Ключевые слова: право, информационное обеспечение, источниковедческий анализ.

Review of the publications disclosing the different aspects of the law dataware has been accomplished and the main tasks of the research with the aim of the modern conception formation of the dataware system of the legal science of Ukraine have been determined.

Key words: law, information support, source study analysis.

Надзвичайно важливе значення в життєдіяльності суспільства мають правові науки. Їх предметом є право як специфічне соціальне явище, що забезпечує функціонування та розвиток українського суспільства. Результати наукових досліджень у галузі права сприяють розвитку таких принципів, як економічна свобода; соціально орієнтовані ринкові відносини; захист прав людини; демократичний характер взаємодії законодавчої,

виконавчої та судової гілок влади; верховенство права; соціально-правова і правоохоронна політика тощо. Нині правова наука є важливим чинником соціальної регуляції суспільних процесів. Вона впливає на потреби суспільства та сфери практичної діяльності, її положення стають необхідними для раціонального й ефективного управління.

За таких умов посилюється пріоритетність наукових досліджень у галузі права, що потребує, насамперед, належного, якісного, ефективного інформаційного забезпечення завдань правової науки. При цьому система наукової інформації в процесі створення нових знань є найважливішим соціально-комунікаційним чинником розвитку політичних, економічних державотворчих перетворень в Україні. Значення правової інформації посилюється також у зв'язку з певними труднощами соціально-економічного, політичного і правового розвитку української держави, з одного боку, та активними процесами інформатизації суспільства — з іншого. Це зумовлює необхідність нового осмислення теоретичних і практичних завдань удосконалення системи інформаційного забезпечення наукових досліджень у галузі права.

Метою статті є аналіз джерел вивчення системи інформаційного забезпечення правової науки в Україні для окреслення основних завдань дослідження.

З огляду на те, що в розвитку суспільства домінують процеси інформатизації, основою сфер діяльності мають стати продукти інтелектуального виробництва інформації, знань, що накопичуються, обробляються та використовуються за сучасними технологіями формування інформаційного простору.

На створення ефективної інформаційної інфраструктури забезпечення потреб правової науки спрямована й державна політика України, що знайшло відображення в багатьох законодавчих документах, а саме «Про концепцію Національної програми інформатизації», «Про позачергові завдання впровадження новітніх інформаційних технологій в освіті і науці на 2006–2010 роки», «Про основні засади розвитку суспільства в Україні на 2007–2015 роки», «Програма інтеграції до Європейського Союзу».

У зазначених документах наголошується, що ключовим завданням має стати реалізація принципу формування єдиного потужного середовища з вільним рухом інформаційних продуктів, розвитком інтегрованих мультимедійних комунікацій, що сприятиме ефективному функціонуванню всіх сфер діяльності суспільства, зокрема правової.

Отже, парадигма становлення й розвитку української державності, увага до проблем інформаційної відкритості й наповненості комунікаційного простору сприяли опублікуванню численних публікацій у сфері правової інформатики, інформаційного забезпечення юристів, інформатизації законотворчої, нормотворчої, правозастосовної діяльності.

Спробуємо проаналізувати деякі з них. Насамперед, загальні підходи щодо формування та розвитку системи інформаційного забезпечення наукових розробок визначені відомими дослідниками. Наприклад, у галузі соціології науки: Р. Мертоном, Т. Куном; інформатики — Р. С. Гіляревським, К. К. Колінім; соціальних комунікацій — А. В. Соколовим, Я. В. Крюковським; документознавства — Ю. М. Столяровим, Н. М. Кушнаренко; бібліотекознавства — М. С. Слободяником, О. А. Лаврик. Більшість з них підкреслюють багаторівневість та багатофункціональність системи інформаційного забезпечення науки. З позицій інформаційного підходу К. К. Колін виділяє в інформаційній системі суспільства техносферу, соціосферу, інтелектуальну та духовну сфери [1]. Відомий український дослідник М. С. Слободяник розвинув ідею, що ґрунтується на уявленні про науку як когнітивно-комунікативний процес, який надає необмежені можливості для здобуття та поширення систематизованих знань за результатами різних наукових досліджень [2].

Згідно з парадигмальним підходом до розвитку науки Т. Куна, відбувається пошук нових наукових парадигм у межах існуючих, заповнюються прогалини або виявляються недоліки в системі галузевих знань [3]. Це особливо стає актуальним за умов розвитку інформаційних технологій, коли інтенсивно відбуваються випробування нових моделей ефективного створення, зберігання, здобуття, поширення і використання наукових знань у соціально-комунікаційному просторі.

Нерозривність процесів соціально-комунікаційної взаємодії в науковому середовищі є вкрай необхідною. Її соціокультурні залежності й трансформаційну динаміку досліджено у працях відомих українських та зарубіжних дослідників С. В. Бориснева, М. А. Василика, Л. М. Землянової, В. П. Конецької, В. І. Ільганаєвої, Т. Куна, Н. Лумана, А. І. Манкевича, Г. Г. Почепцова, А. В. Соколова. Це пов'язано з реалізацією суспільством комунікаційних взаємодій у процесі діяльності. Обмін інформацією стає важливою сполучною ланкою, без якої неможливі будь-які суттєві зміни. Ми розуміємо, що за допомогою інноваційного розвитку соціальних комунікацій відбувається не тільки певна адаптація соціуму до потреб зовнішнього середовища, а й відтворюються власні смислові межі, формується реальність через постійні процеси селекції, структурування, поширення та засвоєння наукової інформації, зокрема в галузі права.

Вищезазначені загальні, інформаційні, когнітивно-комунікаційні, парадигмальні, соціально-комунікаційні підходи, на нашу думку, мають принципове значення для визначення теоретичних основ формування ефективної системи інформаційного забезпечення правових наук.

Дослідження в правовій науці, розвиток інформаційних технологій відбилися на поглибленому вивченні правової інформації, конкретизації закономірностей функціонування і розвитку інформатизації у сфері права, визначенні різних факторів еволюції.

Серед відомих українських фундаментальних праць, присвячених проблемам збору, накопичення, обробки правової інформації в умовах розвитку інформаційного суспільства слід виділити дослідження К. І. Белякова, В. О. Даніляна, О. В. Васюк. Вони зосереджують увагу на створенні системи єдиного інформаційно-правового простору України як суверенної держави й об'єднанні цієї системи зі світовими інформаційними мережами, тобто інтеграції України до глобального інформаційного середовища. Велику цінність для усвідомлення позитивних і негативних наслідків процесів глобалізації для безпеки національного розвитку має дослідження О. Г. Білоруса [4].

Русійною силою процесів розвитку правової науки є інформаційні ресурси. Загальні питання інформаційних ресурсів, їх класифікація, моніторинг, державна політика, правові, економічні та технологічні аспекти проаналізував російський дослідник А.Б. Антопольський [5]. Він виокремлює в системі правової інформації державні та недержавні ресурси, окреслює важливі питання правового регулювання правовідносин у сфері інформації.

Проблеми державного регулювання інформаційних ресурсів в Україні та напрями їх подолання визначені українськими дослідниками Національного інституту стратегічних досліджень Й. У. Мастяницею, О. В. Сосніним, А. Є. Шиманським [6]. На їх думку, функціональна структура організаційно-правової системи державного управління ресурсами має декілька рівнів: прийняття політичних рішень, законодавчого і нормативно-правового забезпечення, державної інформаційної політики; рівень організаційного, нормативно-методичного забезпечення, виконання законодавчих і нормативно-правових актів, координація і контроль за формуванням, поширенням, використанням і захистом інформаційних ресурсів; виконавський рівень [6].

Помітним внеском у розвиток теоретичних аспектів права в умовах формування інформаційного суспільства є монографічне дослідження К. І. Белякова, присвячене проблемам організаційного, правового та наукового забезпечення права на основі системного підходу до організації інформаційних ресурсів. Під системою національних інформаційних ресурсів автор розуміє класифіковану сукупність відомостей, даних та знань, придатних для використання та включення до системи світового інтелектуального потенціалу [7]. Як об'єкт суспільно-правових відносин інформаційні ресурси можуть поставати одночасно як товар, засіб, джерело та форма соціальної комунікації.

Спеціальна інформація, що циркулює в соціально-правовому просторі, потребує системної оптимізації й конкретизації потоків в єдиних масивах, банках даних для оперативного використання.

Останнім часом порушуються питання інформаційного забезпечення окремих напрямів права. Зокрема, дослідження С. В. Зуєва присвячене проб-

лемам інформаційного забезпечення кримінального процесу; В. В. Лук'яненко — інформаційному забезпеченню судово-економічних досліджень; Т. О. Овчиннікової — діяльності щодо контролю за обігом наркотиків; К. О. Акуліної — інформаційному забезпеченню системи органів, що здійснюють боротьбу зі злочинністю; О. О. Белова — оперативно-розшуковій діяльності [8–12]. Усе частіше звертають увагу на розвиток процесів інформатизації у сфері права й дослідники провідних європейських країн. Аналізові сучасних комунікаційних технологій в юриспруденції, дослідженню реформ цивільно-процесуального та господарсько-процесуального права, питанням співпраці судів у регіоні Балтійського моря присвячена стаття директора Інституту права країн Східної Європи А. Трунка [13].

Окремі елементи інформаційного забезпечення правової науки висвітлюють В. Цимбалюк, М. Гуцяляк, В. Хохановський, В. Корзун та багато інших. Слід відзначити і погодитися з науковими висновками В. Цимбалюка, який, усвідомлюючи процеси приєднання України до глобального інформаційного простору, обґрунтовує необхідність формування відповідного середовища за умов оперативного впливу інформатики, розвитку відповідних інформаційних технологій, комплексної інформатизації галузі правознавства як юридичної науки і навчальної дисципліни [14].

Становлення інформаційного суспільства зумовило активне впровадження в комунікаційну сферу електронних ресурсів і послуг. Загальні теоретико-практичні підходи до електронних ресурсів як актуального масиву наукової інформації і знань розглянуто в монографічному дослідженні Г. В. Шемаєвої. Важливим є виокремлення нею трьох груп ресурсів. Перша — це потік наукової інформації, матеріалізований через наукові видання, звіти науково-дослідницьких робіт, дисертації, плани, програми наукових досліджень; друга — конвертована інформація у формі баз даних, електронних бібліотек, репозитаріїв, порталів; третя — недокументні інформаційно-когнітивні активи у формі дискусійних груп, форумів, телеконференцій та інших засобів наукової взаємодії [15].

Важливий внесок у встановлення ролі електронного середовища в сучасних умовах зробив А. В. Соколов. Він відзначає, що всі головні функції документної комунікації можуть краще виконуватися і без змін саме електронною комунікацією. Автор підкреслює, що такі функції, як мнемічна, поширення знань та ціннісно-орієнтована, в умовах електронної комунікації виконуються повніше, оперативніше, комфортніше й економічніше; значно поліпшуються можливості компіляції, пошуку, редагування та оформлення нових документів, що є важливим аспектом для вчених [16].

Заслугує на увагу публікація М. Гуцяляк, в якій висвітлюється питання необхідності впровадження електронних документів, електронних ресурсів, баз даних, у яких міститься персональна інформація для використання у виборчому, адміністративному, податковому праві тощо [17]. Не менш важливими є теоретичні й практичні пропозиції В. Хохановського та В. Корзуна, що стосуються розробки найперспективніших геоінфор-

маційних систем. Розглядають автори останні як ефективний інструментарій для практичного аналізу статистичних, звітних та інших даних у правоохоронній діяльності. Наводяться аргументи щодо практичного використання особливих обліково-інформаційних, реєстраційних, автоматизованих баз і банків даних інформаційно-довідкового характеру в процесі розслідування злочинів [18].

Здобутки наукової школи правової інформатики в напрямі створення інформаційно-аналітичних систем, формування проблемно-орієнтованих комплексів, організації та розвитку системи баз даних та знань у галузі держави і права відзначає М. А. Швець [19]. Це свідчить про зростання значення електронної складової інформаційних ресурсів у системі інформаційного забезпечення як правової науки, так і юридичної практики. З одного боку, відбувається процес створення власних електронних інформаційних ресурсів, з іншого — розширюються можливості доступу до глобальних ресурсів засобами Інтернет-технологій. Більшість електронних інформаційних ресурсів містять не тільки повні тексти законів та інших нормативно-правових актів, коментарі фахівців до законодавства, а й наукові статті, автореферати дисертацій, консультаційні електронні служби, термінологічний понятійний апарат правової галузі, електронні конференції тощо.

Водночас слід зауважити, що якість й ефективність формування системи інформаційного забезпечення правової сфери залежить від ретельного вивчення й аналізу відповідності інформаційних ресурсів інформаційним потребам користувачів інформації — науковців, учених, практиків. Інформаційні потреби мають стати одним із головних структурних компонентів системи інформаційного забезпечення, на чому й наголошують дослідники Л. А. Захарова, М. С. Мириманова, М. С. Слободяник.

Інформаційні потреби виникають із прагнення одержати необхідну інформацію для поглиблення знань, удосконалення наукової та практичної діяльності. Британський дослідник Д. Ніколас визначає такі головні ознаки інформаційних потреб: тема, функція, характер, рівень, точка зору, кількість та якість, хронологічне охоплення, місце видання/походження, опрацювання та пакетування [20]. Подібної думки дотримується С. Д. Коротков. Він акцентує увагу на вивченні інформаційних потреб на основі аналізу професійної та інформаційної діяльності споживачів [21].

Крім того, зауважимо, що інформаційні потреби характеризуються не тільки необхідністю одержання інформації, а й потребою в обміні інформацією, в здійсненні певної комунікації, під час якої задовольняються потреби. У цьому аспекті заслуговує на увагу підхід М. С. Бургіна, який стверджує, що задоволення інформаційних потреб на основі використання інформаційних ресурсів поділяється на три групи: інформація, технічні засоби, людина. Кожна з означених груп, на думку дослідника, має свою тріаду. Інформація виконує функції розкриття змісту, впливу, трансфор-

мації; технічні засоби сприяють інформуванню, обробці, використанню інформації; людський фактор формує таку тріаду — окремі фахівці, організації, соціальні системи [22].

Отже, інформаційні потреби залежать від розвитку наукової галузі, закономірностей функціонування інформаційних потоків, засобів та форм задоволення потреб науковців, усіх тих відносин, в яких виявляється конкретна діяльність окремого дослідника, групи або колективу. Спробу аналізу інформаційних потреб юристів здійснила О. В. Васюк [23], але її дослідження зосереджено на інформаційно-бібліографічному забезпеченні потреб фахівців у сфері права. Звичайно, роль бібліографічної інформації для наукових досліджень, до з'ясування якої вдаються й інші науковці, (зокрема, місце бібліотечно-інформаційних ресурсів з питань держави і права визначає В. С. Бабич [24]), є важливою, але недостатньою. Дослідження системи інформаційного забезпечення правової науки потребує врахування всіх аспектів знаходження відповідей на специфічні запити вчених-юристів.

Для формування сучасної концепції системи інформаційного забезпечення правової науки з позицій теорії соціальних комунікацій вважаємо за необхідне врахування особливостей інформаційно-комунікаційних процесів у таких суспільних підсистемах, як бібліотеки, музеї, архіви, органи науково-технічної інформації. Не менш важливою при цьому є система наукових установ та організацій, основними завданнями якої є: розробка наукових доктрин, що визначатимуть трансформацію української правової науки, її зближення з правовим полем провідних країн з огляду на національні правові традиції; розширення порівняльно-правових досліджень з точки зору вираження інтегративної функції правової науки [25]. Принципи структурної організації правової науки, внутрішніх та зовнішніх її зв'язків, взаємозв'язок із галузевими інформаційними ресурсами та відповідними потребами формують ланцюг закономірностей, які є об'єктивною основою вдосконалення системи інформаційного забезпечення правової науки.

З урахуванням позицій системного підходу, на нашу думку, система інформаційного забезпечення правової науки має містити такі ключові елементи, як:

- змістовну основу права;
- наукові здобутки, що відображаються в інформаційних ресурсах;
- інформаційні потреби науковців;
- соціально-комунікаційні установи галузі;
- соціально-наукові групи;
- наукове співробітництво.

З точки зору соціальних комунікацій, дослідження системи інформаційного забезпечення правової науки має зважати також на особливості

соціально-комунікаційного середовища правової науки, парадигмальний характер нової реальності, що визначається рівнем і значенням процесів розвитку наукової діяльності у сфері права. По-перше, розвиваються сучасні телекомунікаційні системи і технології, що впливають на природу, обсяг і зміст інформації. По-друге, зростають роль і значення інформації та знань, відбувається перетворення їх на безпосередню творчу силу. По-третє, зростає значення порівняльних правових досліджень. По-четверте, удосконалюється використання результатів наукових досліджень і технічних засобів зі збору, концентрації, подання і узагальнення даних. По-п'яте, формується електронне середовище з новими інструментами, засобами, формами задоволення інформаційних потреб правової сфери. По-шосте, принципово змінюється роль наукової інформації як теоретичної основи для якісно нової практичної державно-правової діяльності.

Зазначимо, що здійснений огляд публікацій свідчить про широке коло проблем, які постають перед дослідниками інформаційного забезпечення правової науки в умовах розгортання соціально-комунікаційної парадигми. Виникає необхідність проведення наукового аналізу соціально-комунікаційного простору у сфері правової науки; виявлення особливостей інформаційних потреб науковців галузі; визначення ролі інформаційних ресурсів в інтелектуальній складовій соціальних правових комунікацій; розробки сучасної концепції інформаційного забезпечення правової науки з урахуванням новітніх тенденцій та стратегій інформаційного суспільства.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Колин К. К. Феномен информации и научная парадигма / К. К. Колин // Наука та наукознавство. — 1998. — № 4. — С. 64–76.
2. Слободяник М. С. Наукова бібліотека: еволюція структури і функцій / М. С. Слободяник. — К. : Ред. журн. «Бібл. вісн.», 1995. — 286 с.
3. Кун Т. Структура научных революций: пер. с англ. / Т. Кун. — М., 1975. — 288 с.
4. Білорус О. Г. Право на комунікацію (концепція глобальної комунікаційної політики в інформаційну еру) / О. Г. Білорус // Віче. — 2000. — № 2. — С. 115–132..
5. Антопольський А. Б. Информационные ресурсы России : науч.-метод. пособие / А. Б. Антопольський. — М. : ЛИБЕРЕЯ, 2004. — 424 с.
6. Масляниця Й. У. Інформаційні ресурси України: проблеми державного регулювання : моногр. / Й. У. Масляниця, О. В. Соснін, А. Є. Шиманський. — К. : НІСД, 2002. — 141 с.
7. Беляков К. І. Інформатизація в Україні: проблеми організаційного, правового та наукового забезпечення : моногр. / К. І. Беляков. — К. : КВІЦ, 2008. — 576 с.
8. Зуев С. В. Информационное обеспечение уголовного процесса : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / С. В. Зуев. — Омск, 2002. — 199 с.

9. Лук'яненко В. В. Інформаційне забезпечення судово-економічних досліджень / В. В. Лук'яненко, С. О. Коробова // Бюл. М-ва юстиції України. — 2007. — № 1. — С. 80–89.
10. Овчинникова Т. А. Информационное обеспечение деятельности Федеральной службы РФ по контролю за оборотом наркотиков : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.14 / Т. А. Овчинникова. — Хабаровск, 2006. — 25 с.
11. Акулинина Е. А. Информационное обеспечение системы органов, осуществляющих борьбу с преступностью в современной России: криминологическая оценка : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Е. А. Кулинина. — М., 2003. — 25 с.
12. Белов О. А. Информационное обеспечение раскрытия и расследования преступлений : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / О. А. Белов. — М., 2007. — 26 с.
13. Трунок А. Использование современных коммуникационных технологий в юриспруденции / А. Трунок // Государство и право. — 2001. — № 3. — С. 108–111.
14. Цимбалюк В. С. Латентність комп'ютерних правопорушень як проблема інформатизації ОВС України / В. С. Цимбалюк // Сучасні проблеми інформатизації органів внутрішніх справ України : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. (Київ, 15 берез. 2001 р.). — К., 2002. — С. 25–34.
15. Шемаєва Г. В. Електронні ресурси бібліотек України в системі наукових комунікацій : монографія / Г. В. Шемаєва. — Х. : ХДАК, 2008. — 289 с.
16. Соколов А. В. Социальные коммуникации : учеб.-метод. пособие / А. В. Соколов. — М. : Профиздат, 2001. — 224 с.
17. Гуцалюк М. В. Міжвідомчий банк даних статистичної інформації правоохоронних органів України / М. В. Гуцалюк // Сучасні проблеми інформатизації органів внутрішніх справ України : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф. (Київ, 15 берез. 2001 р.). — К., 2002. — С. 20–24.
18. Хохановський В. Геоінформаційна система як складова єдиної комп'ютерної інформаційної системи правоохоронних органів / В. Хохановський, В. Корзун // Правова інформатика. — 2008. — № 1. — С. 62–66.
19. Швець М. Система інформатизації в правовій сфері / М. Швець // Правова інформатика. — 2003. — № 1. — С. 5–7.
20. Ніколас Д. Оцінка інформаційних потреб: методи і технології / Д. Ніколас. — К. : Британська Рада, 1996. — 76 с.
21. Козотков С. Д. Формирование информационных потребностей / С. Д. Козотков // НТИ. Сер. 2. — 1986. — № 2. — С. 1–7.
22. Бургін М. С. Информационные потребности и ресурсы / М. С. Бургин // Информационные ресурсы: создание, интеграция и использование : тез. докл. междунар. науч.-практ. конф. (п. Гута, 25 февр. — 1 марта). — К., 1996. — Ч. 1. — С. 24–28.
23. Васюк О. В. Дослідження інформаційних потреб фахівців-правознавців як фактор удосконалення системи інформаційного обслуговування в галузі права і юридичних наук / О. В. Васюк // Вісн. Кн. палати. — 2002. — № 10. — С. 22–25.
24. Бабич В. С. Бібліографічно-інформаційні ресурси України з питань держави і права / В. С. Бабич // Бібл. планета. — 2000. — № 3. — С. 14–16.

25. Тацій В. 10 років Академії правових наук України: становлення та наукові здобутки / В. Тацій // Право України. — 2003. — № 11. — С. 3–10.

Надійшла до редколегії 12.01.2009 р.

УДК 659.1:070

О. П. ПОДПРУЖНИКОВА

КАТЕГОРІЯ ІСТОРИЧНОСТІ ЯК СФЕРА РЕАЛІЗАЦІЇ КРЕАТИВУ ПРИ ТВОРЕННІ РЕКЛАМНИХ ПЕРСОНАЖІВ

Аналізуються механізми використання історичної тематики при творенні персонажів у вітчизняній рекламі та проблеми донесення з їх допомогою рекламної ідеї до реципієнта.

Ключові слова: персонаж, креатив, історичний персонаж, категорія історичності, реципієнт.

Анализируются механизмы использования исторической тематики при создании персонажей в отечественной рекламе и проблемы донесения с их помощью рекламной идеи до реципиента.

Ключевые слова: персонаж, креатив, исторический персонаж, категория историчности, реципиент.

The article is devoted to devices of using historical research area when creation of personages in Ukrainian advertising products and also to problems of making clear of advertising ideas for recipients with its help.

Key words: pesonage, creative, historical pesonage, category of historicity, recipient.

У сучасній рекламі апелюють до історичних фактів, подій та постатей. Використання творцями реклами подібних елементів здатне зробити матеріал яскравішим, інформаційно насиченішим, значно підвищити його естетичну цінність, окремі зразки рекламної творчості можуть підніматися до рівня мистецтва [1]. У таких випадках спостерігаємо апелювання до естетичних почуттів того, хто сприймає повідомлення, а іноді (і це головна відмінність реклами з використанням історичних елементів від інших видів рекламних повідомлень) таке апелювання навіть стає головним завданням рекламного креативу: у такий спосіб уможливується значне зниження рівня негативного сприйняття реклами як такої.

Якщо говорити про створення вигідного іміджу рекламодавця, то найчастіше долучаються до історичної тематики у випадках, коли необхідно акцентувати увагу реципієнта на стабільності, давніх традиціях, досвіді виробника/постачальника (зазвичай, це реклама автомобілів, алкогольних напоїв, чаю і кави тощо, тобто товарів, які могли використовувати в історич-